

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:653

av Johan Pehrson (FP)

Skärp reglerna för svenska pass

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över de svenska passreglerna och förfarandet när det gäller förlorade svenska pass.

Motivering

Allt fler svenska pass försvinner. Detta är något som uppmärksammas av både svensk polis, Fontex och Sveriges egna ambassader i världen.

Eftersom svenska pass är tekniskt avancerade så är de svåra att förfalska, istället missbrukas passen genom att en annan person än den egentliga passinnehavaren använder passet för sin resa. Det handlar om svenska medborgare som lånar ut eller säljer sitt pass till någon med snarlikt utseende. Först när personen som fått passet genomfört sin resa gör den verkliga passinnehavaren en förlustanmälan av sitt pass samt en ansökan om ett nytt pass. Det finns idag ingen begränsning av hur många gånger man kan förlora sitt pass och ansöka om ett nytt. En svensk medborgare som har förlorat sitt pass har nämligen alltid rätt att ansöka om och få ett nytt pass. Exakt hur många gånger som helst.

Den svarta marknaden är sannolikt omfattande och pass kan säljas dyrt för att sedan används av människohandlare. Ligorna hanterar så många pass att de inte alltid behöver manipuleras. Det är bara att vänta på att det dyker upp ett pass för en person i lagom ålder och med liknande utseende som beställaren. Rikskriminalen bedömer att det finns

170 000 svenska pass som är mer eller mindre på drift. Polisen uppger vidare att passen i slutanvändarledet kan betinga en kostnad om tiotusentals kronor.

Det är angeläget att komma tillrätta med missbruket av svenska pass. Polisen har i sitt arbete kommit en bit på väg med att analysera problemets omfattning och vilka eventuella åtgärder som kan övervägas. En utredning tillsattes av förra regeringen för att ta reda på om gällande passregler ska ändras.

Regeringen måste snarast återkomma med effektiva genomförbara åtgärder för att motverka missbruket. Det kan handla om begränsningar av möjligheten att få ett nytt pass efter en förlustanmälan och större möjligheter att utreda en passförlust innan ett nytt pass utfärdas. Detta måste analyseras mer ingående samt i vilken utsträckning sådana åtgärder skulle vara effektiva eller hur de i så fall skulle utformas.

En fråga som bör övervägas särskilt är om de svenska reglerna vad gäller utfärdande av pass bidrar till att svenska pass utnyttjas illegalt. Som har framgått ovan bygger passlagen på principen att endast ett giltigt pass ska finnas utfärdat per person. Det är emellertid möjligt för en person att efter upprepade förlustanmälningar få flera pass utfärdade. Det kan även finnas skäl att undersöka om biometriska uppgifter kan kontrolleras bättre vid inresa till Sverige.

Johan Pehrson (FP)